

Facultade de Dereito

Información xeral

1. DATOS DO CENTRO

Facultade de Dereito, Edificio Xurídico Empresarial
Campus Universitario As Lagoas s/n
32004 - Ourense
Ourense
España

sdefdo@uvigo.es

Tlf.: +34 988 368 700 - +34 988 368 900
Fax: +34 988 368 923

Web <http://dereito.uvigo.es>

2. EQUIPO DE GOBERNO

- Decana: Profa. Dra. Dna. Marta Fernández Prieto
- Vicedecana de Organización Académica: Profa. Dra. Dna. Francisca Fernández Prol
- Vicedecano de Planificación e Calidade: Prof. Dr. Miguel Michinel Álvarez
- Secretaria: Dna. M. Concepción Martínez Martínez

3. COORDINADORA DE RELAÇÓNS INTERNACIONAIS

- Prof.ª Dra. Dna. Belén Sánchez Ramos

4. COORDINADORA DO GRAO EN DEREITO

- Profa. Dra. Lourdes Borrajo Diz

5. COORDINADORA DO MÁSTER EN AVOGACÍA

- Profa. Dra. Dolores Fernández Fustes

Grao en Dereito

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
003G081V01501	Dereito civil III. Familia e sucesións	1c	6
003G081V01502	Dereito mercantil I	1c	9
003G081V01503	Dereito administrativo II	1c	6

003G081V01504	Dereito do traballo e da seguridade social	1c	9
003G081V01601	Dereito procesual penal	2c	6
003G081V01602	Dereito internacional privado	2c	9
003G081V01603	Dereito financeiro e tributario I	2c	9
003G081V01604	Xurisdicións contenciosa-administrativa e social	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito civil III. Familia e sucesións

Materia	Dereito civil III.			
	Familia e sucesións			
Código	O03G081V01501			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Meleiro Vázquez, Miguel			
Profesorado	Abundancia Domínguez, José Meleiro Vázquez, Miguel			
Correo-e	mmeleiro@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Materia impartida no primeiro cuatrimestre de 3º curso do Grao de Dereito na Facultade de Dereito de Ourense. Trátase dunha materia obligatoria que achega ao alumno ao dereito de Familia e ao dereito de sucesións, permitindo coñecer institucións xurídicas esenciais nos devanditos ámbitos.			

Competencias

Código

B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
C42	CE50 - Coñecer as normas civís relativas ao derecho de Familia con especial referencia ao matrimonio, as súas crises e ás institucións de custodia e garda de menores e incapacitados, así como ao derecho de sucesións desde a perspectiva do derecho común e do derecho territorial galego
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Trátase dunha materia obligatoria que achega ao alumno ao derecho de familia e ao derecho de sucesións, permitíndolle coñecer institucións xurídicas esenciais nos devanditos ámbitos.	B1 C42 D1 D2 D3 D5

Contidos

Tema

Tema 1.- O Dereito de familia. A familia e as relacións familiares. As unións de feito. Os alimentos.	Novos tipos de familia. As parellas de feito na Lei de Dereito civil de Galicia. O parentesco.
Tema 2.- O matrimonio: o sistema matrimonial español, o expediente matrimonial e os efectos da celebración do matrimonio.	Formas de celebración do matrimonio. Requisitos formais. Ineficacia do matrimonio.
Tema 3.- As capitulaciones matrimoniais. As doazóns por razón de matrimonio. Os réximes económico matrimoniais e da convivencia.	As capitulaciones no Código civil e no Dereito civil de Galicia. As doazóns propter nuptias e os seus efectos. A sociedade de gananciales e o réxime de separación de bens.
Tema 4.- As crises matrimoniais: nulidade, separación e divorcio. Efectos. A garda e custodia regulación e oportunidade legislativa da custodia compartida. A conveniencia da mediación familiar en separacións e divorcios.	Efectos persoais e patrimoniais nas crises matrimoniais. Concepto, separación e divorcio. Efectos. A garda e custodia regulación e oportunidade legislativa da custodia compartida. A conveniencia da mediación familiar en separacións e divorcios.
Tema 5.- A patria potestade. A filiación e as relacións de filiación. A adopción. Institucións tutelares.	Dereitos e obrigacións dos pais respecto dos seus fillos. Os efectos persoais e patrimoniais derivados da filiación. Dereitos dos adoptados.
Tema 6.- Dereito de sucesións. A sucesión mortis. O iter sucesorio no Código civil. Vicisitudes e capacidade do sucesor. Causa. Apertura da sucesión, a delación.	Dereitos e obligacións dos pais respecto dos seus fillos. Os efectos persoais e patrimoniais derivados da filiación. Dereitos dos adoptados.
Capacidade para suceder, o derecho de acrecer. O obxecto da sucesión.	

Tema 7.- A herданza yacente. A adquisición da herданza e as súas clases. Efectos.	Situación especial da herданza yacente. Formas de adquisición da mesma.
Tema 8.- A comunidade hereditaria e a partición da herданza. As operacións particonais.	Modalidades de partición hereditaria. Regras establecidas polo lexislador.
Tema 9.- A sucesión testamentaria. Clases de testamento.	Testamento pechado, aberto e ológrafo. Testamentos especiais.
Tema 10.- O contido do testamento. A ineficacia do testamento. A sucesión testada en Galicia.	Causas de ineficacia do testamento.
Tema 11.- As substitucións hereditarias. O legado. A revogación do testamento. O testamenteiro.	Modalidades de substitución hereditaria. Causas de revogación do testamento. Suxitos que poden ser testamenteiros.
Tema 12.- A sucesión forzosa: a lexítima e a mellora. A lexítima dos decnedentes, do cónxuge viúvo e dos ascendentes. As lexítimas no Dereito civil de Galicia. As reservas.	A sucesión forzosa no Código civil e na Lei de Dereito civil de Galicia. Diferenzas.
Tema 13.- A sucesión non testamentaria: sucesión intestada e sucesión paccionada.	Os pactos sucesorios no Dereito civil de Galicia.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	36	36	72
Estudo de casos/análises de situacóns	16.5	13.5	30
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1	33.5	34.5
Estudo de casos/análise de situacóns	1	12.5	13.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Estudo de casos/análises de situacóns	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Avaliación

	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Probas de respuesta longa, de desenvolvemento	Proba para a avaliación das competencias que inclúe preguntas abertas sobre os contidos do programa. Os alumnos deben resolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nas preguntas extensas que se lle formulen.	80	B1 C42 D1 D3 D5
	Resultados de aprendizaxe: trátase dunha materia obligatoria que achega ao alumno ao dereito de familia e ao dereito de sucesións, permitíndolle coñecer institucións xurídicas esenciais nos devanditos ámbitos.		
Estudo de casos/análise de situacóns	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc. Dita situación ou problemática será obxecto de exposición e debate polos alumnos.	20	B1 C42 D1 D2 D3 D5
	Resultados de aprendizaxe: trátase dunha materia obligatoria que achega ao alumno ao dereito de familia e ao dereito de sucesións, permitíndolle coñecer institucións xurídicas esenciais nos devanditos ámbitos.		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Como regra xeral, enténdese que os alumnos optan polo sistema de avaliación continua. Respecto da nota da proba teórica

de contidos é imprescindible que o alumno obteña un mínimo de 3 sobre 10 en cada unha das partes do programa: Dereito de Familia e Dereito de Sucesións, e que a nota total da proba de contidos, que será a suma das notas de ambas as partes, sexa como mínimo un 4 sobre dez para poder compensar coa nota das prácticas que, necesariamente, debe ser como mínimo un 3 sobre dez.

O alumno que non se acolla ao sistema de avaliación continua por deixala ou non poder asistir, poderá facer unha proba final na que se formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementadas nunha respecto daqueles que optasen pola avaliación continua e, ademais, un caso práctico, cos mesmos porcentaxes xa indicadas para os que seguen o sistema de avaliación continua. O alumno deberá obter un mínimo de 3 sobre dez en cada unha das partes do programa: Dereito de familia e Dereito de sucesións e, para compensar a parte teórica e a práctica, polo menos, un 3 sobre 10 no caso práctico e un 4 sobre dez na proba de contidos. Desta forma poderá obter o 100% da cualificación. No mesmo curso gardaranse as notas das prácticas para os que sigan o sistema de avaliación continua soamente para a convocatoria de xuño/xullo.

Convocatoria Fin de carreira: o alumno debe facer unha proba final na que se lle formularán, en relación cos contidos da materia, iguais preguntas de resposta longa incrementadas nunha respecto daqueles que optasen pola avaliación continua cun valor do 70% da cualificación e, ademais, un caso práctico cun valor do 30% da cualificación, é dicir, cos mesmos porcentaxes xa indicadas para os da avaliación continua. Debe obter un mínimo de 3 sobre dez en cada unha das partes do programa: Dereito de familia e Dereito de sucesións e, para poder compensar a parte teórica coa práctica, un 3 sobre 10 nos casos prácticos e un 4 sobre dez na proba de contidos.

Alumnos con necesidades especiais: realizaráse a adaptación curricular acordo có suxerido polo coordinador de discapacidade segundo os protocolos da Universidade.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017.

Bibliografía. Fontes de información

Albaladejo García, **Derecho civil III**, Edesa,

Lasarte Alvarez, **Principios de Derecho civil III**, Marcial Pons,

Bercovitz Rodríguez-Cano, **Derecho de Familia**, Bercal,

AAVV, **Código civil**,

AAVV, **Ley de Derecho civil de Galicia 2/2006**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa/O03G081V01203

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito mercantil I

Materia	Dereito mercantil			
I				
Código	003G081V01502			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Paula Pombar, Mercedes de			
Profesorado	de los Ríos Sánchez, Juan Manuel Paula Pombar, Mercedes de			
Correo-e	mfdepaula@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	DEREITO MERCANTIL I é unha asignatura que se imparte no primeiro periodo do terceiro curso de Grao en Dereito. Nela examinase, baixo unha perspectiva xurídica, a figura do empresario no mercado: quen pode ser empresario, seu estatuto xurídico, dereitos e obrigas, a representación mercantil e o réxime dos seus colaboradores, a propiedade industrial, as formas xurídicas de organizala empresa, e as situacions de crise que pode atravesar.			

Competencias

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitán demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C3	CE3 - Coñecer o concepto e fontes do Dereito Mercantil, así como o réxime xurídico do empresario individual e as sociedades mercantís
C4	CE4 - Saber interpretar e aplicar as normas mercantís relativas ao empresario individual e social
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Como resultado do aprendizaxe, o alumnado adquire as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.	A2	B1	C3	D3
	A3	B2	C4	D5
	A4	B4		
	A5			

Contidos

Tema

1. CONCEPTO E FONTES DO DEREITO MERCANTIL	1.1. Contido e lementos do Dereito mercantil 1.2. Concepto deo Dereito mercantil 1.3. Fontes do Dereito mercantil
2. ESTATUTO XURÍDICO DO EMPRESARIO	2.1. Concepto e clases de empresarios 2.2. Responsabilidade civil do empresario 2.3. A representación mercantil 2.4. A publicidades rexistral mercantil 2.5. A contabilidade mercantil

3. REGULACIÓN DA COMPETENCIA	3.1. Disposicións xerais do Dereito de Competencia. Os Códigos de conducta 3.2. A competencia desleal. Prácticas comerciais desleais 3.3. Régimen jurídico da publicidade 3.4. A defensa da competencia 3.5. Acciones derivadas da competencia desleal e das prácticas restrictivas da competencia
4. PROPIEDADE INDUSTRIAL	4.1. Propiedad intelectual e globalización 4.2. Protección jurídica de las invenciones 4.3. Protección del diseño industrial 4.4. Protección de los signos distintivos
5. DEREITO DE SOCIEDADES	5.1. Consideracións xerais e tipoloxía. A persoalidade jurídica e o levantamento do velo 5.2. Sociedades de persoas 5.3. Sociedades de capital. Disposicións comunes 5.4. Sociedades de capital. Disposicións propias de cada tipo 5.5. Modificacións dos estatutos 5.6. Modificacións estructurais 5.7. Separación e exclusión de socios. Dissolución, liquidación e extinción 2.8. Unions de empresas
6. DEREITO CONCURSAL	6.1. Incumplimiento de las obligaciones e insolvencia del empresario 6.2. Preconcurso de acreedores: acuerdos de refinanciación e propuesta anticipada de convenio 6.3. A declaración del concurso 6.3. A administración concursal 6.4. Masa activa e masa pasiva del concurso 6.5. Solución del concurso. O convenio. A liquidación 6.6. Clasificación y conclusión del concurso 6.7. O mecanismo de segunda oportunidad

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión magistral	58.5	101.5	160
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	43	63
Pruebas de respuesta corta	1	0	1
Pruebas prácticas, de ejecución de tareas reales e/ou simuladas.	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodología docente

	Descripción
Sesión magistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre el tema objeto de estudio, bases teóricas e/ou directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto para desarrollar al estudiante.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividad en la que se plantean y resuelven dudas, y se formulan problemas e/ou ejercicios relacionados con el tema. El alumno debe desarrollar las soluciones adecuadas o correctas mediante la práctica de rutinas, la aplicación de procedimientos de transformación de la información disponible y la interpretación de los resultados. Adóitase emplear como complemento de la lección magistral.

Atención personalizada

Metodologías	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	Atenderánse las dudas y consultas del alumnado relacionadas con el estudio e/ou temas vinculados con el tema, proporcionándole orientación, apoyo e motivación en el proceso de aprendizaje, tanto de forma presencial (en aula y en las tutorías), como de forma no presencial (a través del correo-e o del campus virtual).

Avaluación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Sesión magistral	Exposición y debate. Resultado de aprendizaje: Como resultado de la aprendizaje, el alumnado adquiere las competencias descritas, particularmente las indicadas como específicas del tema.	20 A3 A4	B1 C3 B2 C4 B4

Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condicións establecidos polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial ou non presencial. Pódense empregar diferentes ferramentas, como correo, campus virtual. Resultado de aprendizaxe: Como resultado da aprendizaxe, o alumnado adquire as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.	20	A2 A3 A4	B4 C4 D5
Probas de resposta curta	Proba para a avaliación das competencias adquiridas, que inclúen preguntas directas sobre un aspecto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base os coñecementos que teñen sobre a materia. Resultado de aprendizaxe: Como resultado da aprendizaxe, o alumnado adquire as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.	40	A4 A5	B1 B2
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta a actividade formulada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da materia. Resultado de aprendizaxe: Como resultado da aprendizaxe, o alumnado adquire as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.	20	A2 A3 A5	B4 C4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O inicio do curso, os alumnos deberán manifestala sua intención de acollerse ou non o sistema de avaliación contínua, mediante a entrega, nas duas primeiras semans de clase, da "ficha de alumno", na que se indicará de maneira expresa a opción elixida.

.Primeira oportunidade de exame (convocatoria de xaneiro)

A. Os alumnos que se acollan o sistema de avaliación continua deberán asistir regularmente as clases presenciais (mínimo dun 80%). O sistema de avaliación contínua esixirá, en todo caso, cumplir co a referida asistencia mínima e, ademais, requerirá unha participación activa e regular nas explicacións, exposicións e actividades/exercicios propostos que, de forma eventual e aleatoria, poderán ser recollidos polo profesor. Estas actividades representarán un 40% da cualificación global. O 60% restante da cualificación virá determinado pola PROBA FINAL , que consistirá nuha parte teórica - 60% da cualificación-, e noutra práctica - 40% restante da cualificación- coas características descritas.

B. Os alumnos que non se acollan o sistema de avaliación continua, ou non acaden a cumplir os requisitos para superar a avaliación contínua deberán realizar unha proba final obxectiva (exame final) que representará o 100% da súa calificación. Constará dunha parte teórica e dunha parte práctica coas características descritas. A parte teórica representará o 60% do total da cualificación, e a parte práctica o 40% restante.

.Segunda oportunidade de exame (convocatoria de xullo)

No exame da convocatoria de xullo os alumnos serán avaliados en base a unha única PROBA FINAL, que representará o 100% da cualificación global, e consistirá nuha parte teórica e unha parte práctica. A parte teórica representará o 60% do total, e a parte práctica o 40% restante.

. FIN DE CARREIRA

No exame de fin de carreira a avaliación será do mesmo carácter, estrutura e os mesmos porcentaxes de cualificación que na segunda oportunidades de exame, como se detalla no párrafo anterior.

DATAS DAS PROBAS DE AVALIACIÓN

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017.

Bibliografía. Fontes de información

Francisco Vicent Chulià, **Introducción al Derecho Mercantil**, última edición,
Fernando Sánchez Calero, **Instituciones de Derecho Mercantil**, última edición,
Alberto Bercovitz Rodríguez-Cano, **Apuntes de Derecho Mercantil**, última edición,
Manuel Botana Agra y otros, **Lecciones de Derecho Mercantil I**, última edición,
Guillermo Jiménez Sanchez (Coord.), **Lecciones de Derecho Mercantil**, última edición,

En xeral, recoméndase a consulta de calquera dos manuais de Dereito Mercantil que se comercializan no mercado e, en todo caso, na súa edición máis recente.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dereito de defensa da competencia/O03G081V01923

Dereito mercantil europeo/O03G081V01911

Dereito mercantil II/O03G081V01702

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito da Unión Europea/O03G081V01304

Dereito de danos e responsabilidade civil/O03G081V01926

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404

Dereito civil III. Familia e sucesións/O03G081V01501

Outros comentarios

. SERÁ IMPRESCINDIBLE PARA PARTICIPAR NA EVALUACIÓN CONTÍNUA, A ENTREGA DA FICHA PERSOAL DO ALUMNO, DENTRO DAS DUAS PRIMEIRAS SEMANS DE CLASE.

. O ALUMNO DEBERÁ, NECESARIAMENTE, ACUDIR AS CLASES PROVISTO DO MANUAL DE TEXTOS LEGAIS - CÓDIGO DE COMERCIO E LEIS COMPLEMENTARIAS-, ASÍ COMO O SEU MANEXO CONSTANTE PARA A PREPARACIÓN DA MATERIA.

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito administrativo II

Materia	Dereito administrativo II			
Código	O03G081V01503			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Conde Fernández, Francisco			
Profesorado	Conde Fernández, Francisco Crespo Pérez, Manuel Antonio García Gago, José Javier			
Correo-e	fconde@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Parte especial de Dereito Administrativo			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C16	CE20 - Ser capaces de entender correctamente os documentos que integran con carácter xeral un expediente administrativo e de actuar conforme a Dereito nun procedemento, tanto desde da posición da Administración como desde a das persoas e empresas interesadas
C17	CE21 - Coñecer de forma sistemática a nivel introductorio ou de detalle algúns contidos propios da parte especial do Dereito Administrativo, manexando fontes positivas, xurisprudenciais e doctrinais.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacions de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas obxecto da materia, manexar con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudo e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudo. En particular, deberá coñecer con detalle o control xurisdiccional da actividade administrativa, os medios persoais e materiais da Administración, a garantía patrimonial do administrado, así como as formas da actividade administrativa.	A1	B3	C16	D1
	A2	B4	C17	D3
				D5
			A4	
			A5	

Contidos

Tema

1. A defensa do administrado fronte á actividade administrativa: a xurisdicción contencioso-administrativa.

2. O patrimonio das Administracións Públicas.	2.1. A lexislación xeral sobre patrimonio. 2.2. As leis especiais sobre patrimonio: especial referencia ás leis con incidencia #ambiental.
3. Responsabilidade patrimonial (*extracontractual) da Administración	3.1 Introdución: Responsabilidade patrimonial da Administración *v. responsabilidade de Dereito privado. 3.2 Aspectos substantivos. 3.3 Procedemento para esixir responsabilidade a unha Administración Pública.
5. Emprego público: introdución ao réxime do persoal ao servizo da Administración.	.
6. As formas da actividade administrativa. Sancións administrativas.	5.1 As formas de actividade administrativa. 5.2. A actividade sancionadora.
7. Outros elementos de Dereito Administrativo especial.	6.1 Introdución ao derecho Administrativo #ambiental.
4. Expropiación forzosa.	4.1 Fundamentos constitucionais. 4.2 Desenvolvemento legal e regulamentario.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	22.5	38.25	60.75
Sesión maxistral	30	30	60
Probas de resposta curta	1	28.25	29.25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	(Grupos *B) Resolución de supostos prácticos, utilizando textos legais e distintas dinámicas de traballo (propor o caso previamente e traelo preparado de casa, resolver un caso ou preguntas concreta individualmente ou en grupo en clase, etc.)
Sesión maxistral	(Grupos A) O profesor exporá os contidos da materia obxecto de estudo, expondo sobre a marcha preguntas e probas obxectivas para resolver oralmente, convidando ás/os estudiantes e convidándolles a participar.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Resolveranse aos alumnos todas as cuestións que expoñan sobre os contidos e desenvolvemento da materia. Iso terá lugar de forma individualizada no horario de *tutorías do profesor, ou ao termo de cada clase, e de forma colectiva cando a dúbida expónase en clase á mantenta dos temas que se estean tratando nese momento.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolveranse aos alumnos todas as cuestións que expoñan sobre os contidos e desenvolvemento da materia. Iso terá lugar de forma individualizada no horario de *tutorías do profesor, ou ao termo de cada clase, e de forma colectiva cando a dúbida expónase en clase á mantenta dos casos que se estean tratando nese momento.

Probas

Probas	Descripción
Probas de resposta curta	Resolveranse aos alumnos todas as cuestións que expoñan sobre os contidos e desenvolvemento da materia. Iso terá lugar de forma individualizada no horario de *tutorías do profesor, ou ao termo de cada clase, e de forma colectiva cando a dúbida expónase en clase á mantenta dos temas que se estean tratando nese momento.

Avaliación

Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Resolución de problemas e/ou exercicios	Avaliarase a asistencia activa do estudiante, é dicir, a asistencia más a participación de calidade. A mera asistencia non se valora. Resultados de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas obxecto da materia, manexar con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudio e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudio. En particular, deberá coñecer con detalle o control xurisdiccional da actividade administrativa, os medios persoais e materiais da Administración, a garantía patrimonial do administrado, así como as formas da actividade administrativa.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 C17 D3 D5	C16 D1
Sesión maxistral	Avaliarase a capacidade das/os estudiantes para responder oralmente PREGUNTAS E PROBAS OBXECTIVAS orais que o profesor vaia suscitando ao longo da súa exposición. A mera asistencia non valórarse. Resultados de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas obxecto da materia, manexar con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudio e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudio. En particular, deberá coñecer con detalle o control xurisdiccional da actividade administrativa, os medios persoais e materiais da Administración, a garantía patrimonial do administrado, así como as formas da actividade administrativa.	10	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 C17 D3 D5	D1
Probas de resposta curta	(Exame final) Os estudiantes, nas datas oficiais para ese efecto fixadas pola Facultade de Dereito, terá que responder varias preguntas escritas curtas (de corte teórico e/ou práctico), podendo utilizar textos legais. Resultados de aprendizaxe: O alumnado deberá alcanzar unha visión e comprensión do conxunto dos mecanismos e institucións xurídico-administrativas obxecto da materia, manexar con soltura o sistema de fontes da materia obxecto de estudio e resolver problemas xurídicos relacionados coa materia obxecto de estudio. En particular, deberá coñecer con detalle o control xurisdiccional da actividade administrativa, os medios persoais e materiais da Administración, a garantía patrimonial do administrado, así como as formas da actividade administrativa.	70	A1 A2 A3 A4 A5	B3 B4 C17 D3 D5	D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

AVALIACIÓN CONTINUA

A presenza física dun estudiante en clase non é mérito algúin. O mero feito de "asistir a clase" non é unha actividade que reflecta ningunha actitude nin aptitude do alumno nin favorable nin desfavorable en termos académicos ou intelectuais, nin achega absolutamente ningún dato relevante que sirva para avaliar nin as competencias& e habilidades, nin o coñecemento e madurez alcanzado respecto dos contidos da materia -que é do que se trata, en definitiva-. En consecuencia, "asistir a clase" por si só NON SE VALORA. O que se valora na "avaliación continua" é a asistencia activa (asistencia + participación). Valorarase positivamente a disposición voluntaria dos alumnos para efectuar lecturas ou traballos complementarios titorizados polo profesor. A avaliación continua valorará conxuntamente (a distribución de porcentaxes por actividades é meramente orientativa) todo o traballo desenvolvido polo estudiante ao longo de todo o cuadri mestre en todas as actividades desenvolvidas con antelación ao exame. A cualificación da avaliación continua (se é igual ou superior a notable) será ordinariamente considerada só se é máis elevada que a cualificación do exame, en caso contrario, a cualificación final do/da estudiante derivará directamente do exame. Para participar na avaliación continua será requisito necesario que o estudiante suba a súa ficha de estudiante á plataforma TEMA antes de que conclúa o primeiro mes de clase.

AVALIACION ALTERNATIVA. A cualificación dos alumnos que (por circunstancias persoais, laborais ou académicas) non desexen ou non poidan asistir con regularidade a clases, derivará nun 100% do exame final.

FIN DE CARREIRA A avaliación de fin de carreira dependerá nun 100% da nota do exame.

ART. 13.2.d do ESTATUTO DO ESTUDANTE UNIVERSITARIO art. 13.2.d do Estatuto do Estudante Universitario (aprobado por R.D. 1791/2010, de 30 de decembro) establece como deber de todos os estudiantes: Absterse da utilización ou cooperación en procedementos fraudulentos nas probas de avaliación, nos traballos que se realicen ou en documentos oficiais da universidade&. Se o profesor constatase en calquera momento a infracción de tal deber ("copiar" nun exame; plagiar todo ou parte dun traballo de libros, revistas, páxinas web etc.; presentar como propios traballos total ou parcialmente alleos; etc.), o alumno suspenderá cun 0, perderá todos os puntos de avaliación continua para eventuais futuras convocatorias dentro do mesmo curso, e o profesor porá os feitos en coñecemento do Decanato da Facultade. NON

se poderá utilizar nas probas de avaliación ningún tipo de axuda ou soporte de carácter electrónico.

EXAMES FINAIS As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade.

Bibliografía. Fontes de información

MARTÍN REBOLLO, L., **Leyes Administrativas**, Última,

PARADA VÁZQUEZ, R., **Derecho Administrativo (3 vols.)**, Última,

GARCÍA DE ENTERRÍA, E. /FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T.R., **Curso de Derecho Administrativo (2 vols.)**, Última,

---

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xurisdicións contenciosa-administrativa e social/O03G081V01604

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito administrativo I/O03G081V01401

Outros comentarios

Recoméndase "levar a materia ao día", e esforzarse a diario, cando as clases terminen en comprender e asimilar os contidos explicados en clase, co auxilio dos textos legais e un manual,

---

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito do traballo e da seguridade social

Materia	Dereito do traballo e da seguridade social			
Código	O03G081V01504			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernández Prieto, Marta			
Profesorado	Fernández Prieto, Marta Fernández Prol, Francisca			
Correo-e	mfprieto@uvigo.es			
Web	http://faitic.uvigo.es/			
Descripción xeral	Estudo das principais institucións do Dereito do Traballo e da Seguridade Social, desde unha perspectiva fundamentalmente xurídica e orientada por tanto á formación que nesta materia debe adquirirse no Grao en Dereito.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C9	CE9 - Coñecer o marco normativo regulador das relacións laborais individuais e colectivas e de Seguridade Social
C10	CE10 - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito do Traballo e da Seguridade Social e abordar a súa solución mediante o manexo e interpretación de fontes e doutrina xudicial
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social	A1	B1	C9	D1
	A2	B3	C10	D5
	A3	B4		
		A4		
		A5		

Contidos

Tema

PARTE I. INTRODUCIÓN E FONTES Tema 1. Concepto e ámbito aplicativo da disciplina	<p>Presupostos configuradores. Especial referencia ao traballo por conta aldea e a dependencia. O traballo autónomo. O Estatuto do Traballador Autónomo. O traballador autónomo economicamente dependente. Exclusións legais. Traballos familiares e servizos benévolos. Conselleiros de sociedades. Funcionarios públicos e demás persoal estatutario. Prestacións persoais obligatorias. Transportistas.</p> <p>Relacións laborais de carácter especial. Persoal de alta dirección e assimilados. Servidores do fogar familiar. Penados nas institucións penais. Deportistas profesionais. Artistas en espectáculos públicos.</p> <p>Representantes de comercio. Similitude e diferenzas cos axentes mercantís. Traballadores discapacitados en centros especiais. Estibadores portuarios. Avogados en despachos profesionais. Médicos residentes. Outras.</p> <p>Referencia a traballos singulares.</p>
Tema 2. Fontes do Dereito do Traballo	<p>Lexislación estatal. A Constitución.- Normas con rango de lei.- Regulamentos.- Normativa das Comunidades Autónomas.- O ámbito de aplicación da Lei do Reino de España. O Regulamento Comunitario 593/2008 (Roma I). O art. 1.4 ET.</p> <p>Normas colectivas. O convenio colectivo. Concepto.- O art. 37 da Constitución. Eficacia do convenio.- Tipoloxía de convenios. Remisión.</p> <p>Lexislación supraestatal. Tratados bilaterais e multilaterais.- Convenios e Recomendacións do OIT.- Normativa da Unión Europea.</p> <p>Outras fontes. Usos e costumes profesionais.- A xurisprudencia e a doutrina xudicial.- Os principios xerais do dereito.- Principios laborais: Respeito aos mínimos, norma más favorable, condición más beneficiosa, irrenunciabilidade de dereitos, pro traballador.- O Dereito común.</p>
PARTE II. A RELACIÓN INDIVIDUAL DE TRABALLO Tema 3. O contrato de traballo	<p>Concepto.- Partes: traballador e empresario.- Capacidade do traballador. A idade.- Estranxeiros e nacionais de Estados membros da Unión Europea.- Nulidade do contrato.- Forma. Presunción de contrato. Copia básica e dereitos de información do traballador.- Período de proba.</p>
Tema 4. Intermediación, fomento do emprego e relacións triangulares de traballo	<p>Servizos públicos de emprego e axencias de colocación.</p> <p>Fomento do emprego. Subvencións e bonificacións.</p> <p>Relacións triangulares de traballo. A descentralización produtiva. Concepto e tipoloxía.- Contratas e subcontratas. Responsabilidade laboral, administrativa e de Seguridade Social. Dereitos informativos.- Cesión de traballadores e tráfico de man de obra.- Empresas de traballo temporal. Requisitos. Contrato de posta a disposición. Contrato de traballo. Relación do traballador coa empresa usuaria.- Sucesión da empresa. Concepto. Responsabilidades solidarias. Facultades dos representantes legais.</p>
Tema 5. Modalidades de contrato de traballo	<p>Contratos indefinidos.- Particularidades en caso de traballo fixo descontinuo.- Cláusulas específicas en contratos indefinidos con incentivos: contrato de apoio aos emprendedores, contrato de mozo por microempresas e empresarios autónomos, contrato de novos proxectos de emprendemento novo.</p> <p>Contratos formativos.- Contrato para a formación e a aprendizaxe.- Contrato en prácticas.</p> <p>Contratos temporais estructurais.- Obra ou servizo determinado.- Eventual e eventual de primeiro emprego novo.- Interinidad. Modalidades.</p> <p>Contratos temporais de fomento do emprego.- Discapacitados.- De relevo. Regras xerais aplicables a todos os contratos temporais.</p> <p>Contrato a tempo parcial.- Concepto. Forma.- Voluntariedade. Tránsito á xornada completa e viceversa.- Horas complementarias.- Contratos a tempo parcial con vinculación formativa.</p>
Tema 6. Deberes do traballador	<p>Prestación do traballo.- Dilixencia e rendemento normal.- Obediencia e desobediencia lexítima.- A non concorrencia. Pactos de exclusividade e de permanencia.- Invencións [de servizo] e dereitos de explotación da propiedade intelectual.</p>
Tema 7. A retribución	<p>Concepto. Clases de salarios. Non discriminación por razón de xénero.</p> <p>Presunción de salario.- Percepcións non salariais.- Estrutura salarial.</p> <p>Salario base e complementos salariais.- Salario mínimo interprofesional.- Absorción e compensación.- Gratificaciones extraordinarias.- Pago do salario. Mora e anticipos. Documentación.- Aseguramento do pago. O Fondo de Garantía Salarial. Os créditos salariais preferentes. En caso de concurso. Protección procesual común do salario. Inembargabilidade.</p>

Tema 8. A prevención de riscos laborais e outros deberes do empresario	A prevención de riscos laborais. A LPRL e a súa normativa de desenvolvemento.- Dereitos e deberes.- Servizos de prevención.- Consulta e participação dos traballadores.- Responsabilidades. Outros deberes do empresario.- Respecto á dignidade do traballador e igualdade de trato.- O acoso por razón de sexo e o acoso sexual. O acoso moral.- Non discriminación por razón de xénero. Discriminacións directas e indirectas.- Ocupación efectiva.- Formación e promoción profesionais.
Tema 9. Tempo de traballo	Regulación da xornada de traballo común. Xornada máxima.- Tempos de traballo e tempos de descanso.- Xornadas especiais. Horas extraordinarias. Distribución do tempo de traballo e do descanso. O calendario laboral.- O horario.- Traballo nocturno e a quendas.- Descansos semanais e festivos.- Vacacións anuais.- Permisos e outras ausencias do traballo.- Xornada e conciliación da vida familiar e laboral.
Tema 10. O poder de dirección do empresario e o ius variandi	O poder de dirección do empresario. Concepto. A clasificación profesional. O grupo profesional.- O encadramento e a polivalencia funcional. Mobilidade funcional. Horizontal e vertical. Límites Mobilidade xeográfica. Traslados. Desprazamentos. Referencia aos desprazamentos transnacionais. Modificación substancial das condicións de traballo.
Tema 11. Suspensión do contrato	Concepto e efectos xerais. Reserva de posto e suspensión do salario.- Causas de suspensión: Mutuo acordo e causas validamente consignadas no contrato. Incapacidade temporal e incapacidade permanente. Maternidade, adopción e acollemento. Paternidade. Risco durante o embarazo e lactancia natural. Vítima de violencia de xénero. Privación de liberdade e prestacións persoais obligatorias. Cargo público representativo e excedencia forzosa. Funcións sindicais.- Suspensións colectivas. Forza maior temporal e causas económicas, técnicas, organizativas e de producción. Folga e lockout. Suspensión disciplinaria. Excedencia para coidado de fillos e para coidado de familiares. Excedencia voluntaria.
Tema 12. A extinción do contrato	Introdución. Concepto. Causas. O recibo de liquidación. Por cumprimento e por vontade das partes. Por causas validamente pactadas.- Expiración do termo.- Por mutuo acordo. Por desaparición ou incapacidade dunha das partes. Por causas que atinxen ao empresario.- Por causas que atinxen ao traballador. Por vontade unilateral do traballador. Dimisión e abandono.- Resolución *causal por decisión do traballador. Por vontade unilateral do empresario. O concepto de despedimento.- Tipoloxía.
Tema 13. O despedimento	O despedimento disciplinario e a potestade disciplinaria. Causas xustas (estatutarias e extraestatutarias).- Forma. Carta de despedimento, audiencia a delegados sindicais e expediente contraditorio. Outras.- Cualificación e efectos. Procedente, improcedente e nulo.- O caso do despedimento tácito.- Outras sancións. Legalidade e tipicidade. Límites legais. Formalidades. Prescripción das infraccións. O despedimento por causas obxectivas. Concepto e causas.- Requisitos e forma.- Cualificación e efectos. O despedimento colectivo. Concepto e causas.- O procedemento de regulación de emprego. Cualificación e efectos
PARTE III. DEREITO COLECTIVO DO TRABALLO	
Tema 14. Liberdade sindical e derecho de asociación empresarial	A liberdade sindical. Concepto.- Ámbito subxectivo.- As asociacións empresariais como suxeitos excluídos.- Contido esencial e adicional.- Tutela da liberdade sindical. Sindicatos e organizacións empresariais. Réxime xurídico. Representatividade sindical e acción sindical. A maior representatividade e a suficiente representatividade.- A representatividade empresarial.
Tema 15. Participación dos traballadores na empresa	Representación estatutaria. Delegados de persoal e comités de empresa.- Comité conxunto e comité intercentros.- Comités de empresa europeos.- Competencias dos representantes. Garantías e prerrogativas. Representación sindical. Seccións sindicais e delegados sindicais. Asemblea de traballadores.

Tema 16. A negociación colectiva	Suxetos negociadores e ámbitos persoal, funcional, territorial e temporal. A lexitimación para negociar e as unidades de negociación.- A concorrencia de convenios.- Duración e sucesión de convenios.- A negociación colectiva extraestatutaria.- Os acordos de empresa. O proceso de negociación dos convenios. Solicitud de negociación e constitución da comisión negociadora.- Validez. Forma, rexistro e publicación dos convenios.- Control da ilegalidade ou lesividade. Adhesión e extensión. O contido dos convenios e a súa administración. Contido mínimo.- Contido normativo e obligacional.- Interpretación e aplicación do convenio.
Tema 17. Conflitos colectivos e procedementos de solución	Medidas de conflito colectivo. O dereito de folga. Fontes reguladoras. Titularidade e límites: folgas ilegais e folgas ilícitas ou abusivas. Procedemento de desenvolvemento. Efectos. Folgas en servizos esenciais.- O peche patronal. Procedementos de solución de conflitos colectivos. Especial referencia aos procedementos de conciliación, mediación e arbitraxe e ao procedemento de conflito colectivo.
PARTE IV. DEREITO DA SEGURIDADE SOCIAL	Estrutura do sistema de Seguridade Social. O modelo constitucional de Seguridade Social.- Nivel profesional ou contributivo.- Nivel asistencial ou non contributivo.- Réxime Xeral e Réximes Especiais da Seguridade Social. Xestión da Seguridade Social. Entidades xestoras e servizos comúns.- Entidades colaboradoras. Actos de encadramento. Inscrpción, afiliación, altas e baixas. Financiamento do Sistema de Seguridade Social. En particular, no Réxime Xeral. O deber de cotización. Bases, tipos e cuotas
Tema 18. O Sistema de Seguridade Social	Riscos profesionais e riscos comúns. Accidente de traballo, enfermidade profesional, enfermidade común e accidente non laboral. Referencia ao risco durante o embarazo, á lactancia natural e ao coidado de menores con cancro ou enfermidade grave. Tipoloxía e extensión da acción protectora. Definición, requisitos de acceso e contía: Asistencia sanitaria. Incapacidade temporal. Maternidade, paternidade, risco durante o embarazo e a lactancia e cancro ou enfermidade grave de menor. Incapacidade permanente. Xubilación. Morte e supervivencia. Protección á familia. Desemprego.
Tema 19. A acción protectora no Réxime Xeral da Riscos profesionais e riscos comúns. Accidente de traballo, enfermidade profesional, enfermidade común e accidente non laboral. Referencia ao risco durante o embarazo, á lactancia natural e ao coidado de menores con cancro ou enfermidade grave. Tipoloxía e extensión da acción protectora. Definición, requisitos de acceso e contía: Asistencia sanitaria. Incapacidade temporal. Maternidade, paternidade, risco durante o embarazo e a lactancia e cancro ou enfermidade grave de menor. Incapacidade permanente. Xubilación. Morte e supervivencia. Protección á familia. Desemprego.	Remisión.
Tema 20. A Administración de Traballo e a Jurisdicción Social	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	48.2	22	70.2
Estudo de casos/análises de situacóns	24	22	46
Titoría en grupo	5.3	5	10.3
Probas de tipo test	1	34	35
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	1.5	38	39.5
Outras	0	24	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.
Estudo de casos/análises de situacóns	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarxe en procedementos alternativos de solución.
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Titoría en grupo	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos/análises de situacións	Atenderanse as necesidades e consultas do alumnado relacionadas co estudo e/ou temas vinculados coa materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de tipo test	Probas para avaliação das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas de elección múltiple. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. As probas de tipo test incluirán tamén preguntas de carácter práctico para avaliar as competencias adquiridas en estudos de casos/análises de situacións e, no seu caso, en titorías en grupo. Resultado de aprendizaxe: coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	40	A1 B1 C9 A2 A5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas para avaliação das competencias adquiridas que inclúen preguntas abertas sobre diferentes temas. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa. Resultado de aprendizaxe: coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	40	A1 B1 C9 A2 A4 A5
Outras	Resolución e entrega en prazo dos estudos de casos/análises de situacións que posteriormente serán obxecto de resolución na aula. Avaliaranse aleatoriamente dous das prácticas esixidas. Resultado de aprendizaxe: coñecer, comprender, interpretar e analizar criticamente as principais institucións e fontes do Dereito do Traballo e da Seguridade Social.	20	A3 B3 C10 D1 A4 B4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Os alumnos/as poden optar entre dous sistemas de avaliação:

1. Sistema de avaliação continua
2. Sistema de avaliação final

(I) SISTEMA DE EVALUACIÓN CONTINUA

Para acollirse ao sistema de avaliação continua e aprobar a materia mediante este sistema, o alumno/a deberá cumplir os dous requisitos seguintes:

1. Acreditar asistencia a un 80% das clases máxistrais e grupos medianos-, sen que, salvo casos excepcionais (ex. enfermidades de longa duración verificadas con informe médico-, permitíase xustificar a ausencia).
2. Obter unha cualificación de cinco ou superior como nota media que resulte do tres tipos de probas de avaliação que se realizarán ao longo do cuadri mestre, debendo obter unha cualificación non inferior a 4 en cada unha das probas para aprobar a materia mediante o sistema de avaliação continua. Se o alumno obtivo menos dun 4 nalgúnha do tres probas, poderá continuar na avaliação continua na avaliação de xuño-xullo, pero neste caso a cualificación que figurará nas actas da avaliação de decembro/xaneiro será a de suspenso (máximo 4.9).

I. EVALUACIÓN decembro/xaneiro:

A nota final será o resultado da suma das cualificacións conseguidas nas seguintes probas obligatorias:

1. Proba tipo test (40% da nota final). Previsiblemente no mes de outubro , os alumnos/*as realizarán unha proba tipo test de preguntas pechadas de elección múltiple (sinalando unha resposta entre un número limitado de posibilidades). A citada proba tipo test incluirá preguntas de carácter teórico (contidos propios das clases máxistrais) e de carácter práctico (contidos propios de grupos medianos) dos temas 1 a 9-10 da guía docente.
2. Probas en grupos medianos (20% da nota final). No marco dos grupos medianos, formularanse distintas tarefas (estudo de casos/análises de situacións) que deberán ser entregadas, todas elas, segundo os prazos previstos no cronograma previamente facilitado. Procederase á corrección das devanditas tarefas na aula. Con todo, a efectos de cualificación, seleccionaranse dúas tarefas -idénticas para todos os alumnos/as entre as tarefas formuladas-. No entanto, nos casos nos que un alumno/a non puidese entregar en prazo únicamente un dos supostos prácticos requiridos, ofreceráselle a posibilidade de continuar no sistema de avaliação continua substituíndo esa entrega pola realización do estudo de casos/análises de situacións no exame final, avaliándose esa proba, no seu caso, como unha tarefa más das que o alumno debe realizar nos grupos medianos, en substitución da que non fose puntualmente entregada.
3. Proba de respuestas de desenvolvemento (40% da nota final). Na data oficialmente sinalada para a avaliação da materia en decembro-xaneiro, os alumnos/as realizarán unha proba de respuestas de desenvolvemento dos temas 10-11 a 19 da guía docente.

Ao ser as probas obligatorias a desenvolver *liberatorias para as avaliações de decembro-xaneiro e xuño-xullo e esixirse ao

alumno/a polo menos un 4 en cada parte para aprobar a materia mediante o sistema de avaliación continua, se o alumno obtivo menos dun 4 en próba tipo test ou nas probas en grupos medianos, permitírselle ao alumno optar por continuar no sistema de avaliación continua e presentarse na convocatoria de decembro-xaneiro, ademais da a proba de respostas de desenvolvemento, á proba correspondente á parte que teña suspensa. Nesta avaliación, o exame constará de dous partes unha teórica, de respostas longas de desenvolvemento e outra práctica, cun estudo de casos-. Non haberá proba tipo test, polo que, se a proba suspensa é próba tipo test, deberá examinarse do contido dos temas 1 a 9-10 mediante unha proba de respostas de desenvolvemento. Se a proba suspensa é a correspondente aos grupos medianos, deberá realizar a parte do exame correspondente ao estudo de casos/análises de situacións.

Se o alumno/a na avaliación de decembro/xaneiro ten algunha das probas suspensa cunha cualificación inferior a catro, a cualificación que figurará nas actas de maio será a de suspenso (máximo 4.9), aínda que a cualificación media que obteña sexa superior a 5. Neste caso, na convocatoria de xuño/xullo únicamente deberá examinarse da proba ou probas que non superase na primeira avaliación.

Se o alumno/a non se presenta a algunha das partes en decembro/xaneiro, a cualificación que figurará nas actas da primeira avaliación será a de non presentado/a.

II. AVALIACIÓN xuño-xullo:

Se o alumno/a obtivese unha cualificación superior a 5 nalgúnha das probas obligatorias desenvolvidas durante o primeiro cuadri mestre (tipo test, grupos medianos ou respostas de desenvolvemento) pero non conseguise aprobar a materia na primeira avaliación por non obter unha cualificación media superior a 5 ou por suspender algunha das probas cunha cualificación inferior a 4, poderá conservar na avaliación de xuño-xullo a cualificación das probas aprobadas e examinarse únicamente da parte suspensa.

Na avaliación de xuño-xullo, que terá lugar na data oficialmente sinalada, o exame constará de dous partes unha teórica, de respostas longas de desenvolvemento e outra práctica, cun estudo de casos-. O estudiante sometido a avaliación continua quedará exento das preguntas de desenvolvemento que se correspondan coa parte do temario da guía docente que teña aprobado e/ou, no seu caso, do estudo de casos. Aínda que a parte suspensa sexa a correspondente a próba tipo test, na avaliación de xuño-xullo o exame será de preguntas con respostas de desenvolvemento.

A nota obtida na avaliación continua non se conservará para convocatorias de cursos académicos posteriores. O alumno/a deberá someterse a un novo proceso de avaliación continua, agás que opte pola avaliación final teórica e práctica.

(II) SISTEMA DE AVALIACIÓN FINAL.

O alumno/a que non cumpra os requisitos para acollerse ao sistema de avaliación continua ou que opte por non facelo, terá dereito a ser avaliado mediante exame final que representa o 100% da cualificación na materia.

O citado exame final constará de dúas probas:

1. Proba de respostas longas de desenvolvemento (80% da nota final)
2. Estudo de casos/análises de situacións (20% da nota final)

Na convocatoria de fin de carreira, o alumno deberá acollerse necesariamente ao sistema de avaliación final.

O exame final terá lugar, nas convocatorias de fin de carreira e nas avaliacións de decembro-xaneiro e xuño-xullo, nas datas aprobadas en Xunta de Facultade e oficialmente publicadas.

Bibliografía. Fontes de información

ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, Mª E., **Derecho del Trabajo**, última edición,

MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SÁNUDO GUTIÉRREZ, F. y GARCÍA MURCIA, J., **Derecho del Trabajo**, última edición,

CRUZ VILLALÓN, J., **Compendio de Derecho del Trabajo**, última edición,

AA.VV., **LEGISLACIÓN: Legislación laboral y de Seguridad Social**, última edición,

AA.VV., **LEGISLACIÓN: Legislación Social Básica**, última edición,

AA.VV. (Coord. FERNÁNDEZ DOCAMPO, M^a.B. y FERNÁNDEZ PROL, F.), **Casos prácticos de Derecho del Trabajo y de la Seguridad Social**, última edición,

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA:

RAMÍREZ MARTÍNEZ, J. M., SALA FRANCO, T. y otros, *Curso de Derecho del Trabajo*, Tirant Lo Blanch, Valencia, última edición.

SALA FRANCO, T., ALBIOL MONTESINOS, I., *Derecho Sindical*, Tirant Lo Blanch, Valencia, última edición.

RODRÍGUEZ RAMOS, M.J., GORELLI HERNÁNDEZ, J. y VÍLCHEZ PORRAS, M., *Sistema de Seguridad Social*, Tecnos, Madrid, última edición.

Legislación Laboral y de Seguridad Social, Netbiblo, última edición.

Legislación Laboral y de Seguridad Social, Aranzadi, Pamplona, última edición.

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito procesual penal

Materia	Dereito procesual penal			
Código	O03G081V01601			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público			
Coordinador/a	Fernández Fustes, María Dolores			
Profesorado	Fernández Fustes, María Dolores Martínez García, Mirian			
Correo-e	dfustes@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	O obxectivo desta materia es o estudo do proceso penal, que é o instrumento necesario para a aplicación do Dereito Penal.			

Competencias

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do derecho e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C28	CE34 - Coñecer as institucións básicas do proceso penal e o funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.
C29	CE35 - Ser capaz de identificar os problemas xurídicos-procesuais de carácter penal e abordar a súa solución mediante a interpretación e aplicación crítica da normativa procesual penal
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións inter persoais que favorezan a eficacia inter persoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relacionalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

O coñecemento por parte do estudiante das institucións básicas do proceso penal, así como familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentales.

A2	B1	C28	D1
A3	B2	C29	D3
A4	B3		D4
A5	B4		D5

Contidos

Tema

**PARTE PRIMEIRA: CONCEPTOS XERAIS E
PRESUPOSTOS PROCESUAIS**

Lección 1 O PROCESO PENAL

1. Evolución histórica. 2. Os sistemas procesales penais. 3. Fontes. 4. As diversas funcións do proceso penal.

Lección 2 ESTRUTURA E PRINCIPIOS INFORMADORES

1. Estrutura do proceso de declaración. 2. Principios informadores: Xuíz legal. Contradicción. Igualdade. Legalidade e oportunidade. Príncipio acusatorio. Príncipio de proporcionalidade. Príncipios de oralidade, inmediación e publicidade.

Lección 3 A COMPETENCIA

1. Presupostos procesuais relativos ao órgano xurisdiccional. Xurisdicción. 2. Competencia obxectiva. 3. Competencia funcional. 4. Competencia territorial. 5. A conexión.

Lección 4 AS PARTES NO PROCESO PENAL

1. Concepto e clasificación. 2. Partes acusadoras. 3. Partes acusadas. 4. As partes civís no proceso penal.

PARTE SEGUNDA: DESENVOLVEMENTO DO PROCESO PENAL

Lección 5. FORMAS DE INCOACIÓN

1. A denuncia. 2. O ateigado. 3. A querela. 4. Formas especiais de incoación.

Lección 6. A FASE DE INSTRUCCIÓN

1. Investigación preliminar. 2. A instrucción xudicial: concepto e clases. Regras xerais sobre o procedemento. 3. Formulación da imputación polo Xuíz: concepto e significado. Formas de realizar a imputación nos distintos procesos ordinarios.

Lección 7. DILIXENCIAS DE INVESTIGACIÓN

1. Concepto e diferenciación cos actos de proba. 2. Dilixencias para a identificación do delinquente e das súas circunstancias persoais. 3. Dilixencias sobre o corpo do delito. 4. Inspección ocular. 5. Reconstrucción dos feitos. 6. Declaración do imputado. 7. Declaracións testificais. 8. Ditames periciais. 9. Outras dilixencias de investigación.

Lección 8. DILIXENCIAS DE ANTICIPACIÓN E ASEGURAMIENTO DA PROBA

1. Proba anticipada e proba preconstituida. Dilixencias para a obtención e aseguramento de fontes de proba. 2. A entrada e rexistro domiciliario. 3. Intervención de comunicacións persoais. 4. Inspeccións e intervencións corporais. 5. Probas alcoholométricas.

Lección 9. AS MEDIDAS CAUTELARES E DE PROTECCIÓN

1. Concepto, características e presupostos. 2. Medidas cautelares persoais: A Detención. Control xudicial das detencións ilegais: o procedemento de habeas corpus. A prisión preventiva. A liberdade provisional. 3. Medidas cautelares limitativas de dereitos. 4. Medidas de protección: orde de afastamento. Orde de protección. 5. Medidas cautelares reais.

Lección 10. A FASE INTERMEDIA

1. A denominada "fase intermedia": función. 2. Desenvolvemento da fase intermedia nos distintos procesos ordinarios. 3. O sobreseamento. 4. A apertura do xuízo oral. 5. Os escritos de calificacións provisionais. 6. A conformidade.

Lección 11. O XUÍZO ORAL

1. Actos previos ao xuízo. 2. As "cuestións previas". 3. Práctica da proba. 4. As calificacións definitivas. 5. A "tese" de desvinculación do órgano xurisdiccional (artigo 733 LECrim). 6. Informes e última palabra. 7. A suspensión do xuízo oral.

Lección 12. A SENTENZA PENAL

1. Estrutura e forma. 2. Requisitos. 3. A valoración da proba: presunción de inocencia e principio in dubio pro reo.

Lección 13. EFECTOS DO PROCESO

1. Efectos xurídicos: a "cousa xulgada": concepto e fundamento. Presupostos e límites. Tratamiento procesual. 2. Impugnación da cousa xulgada: O proceso de revisión. O recurso de anulación.

PARTE TERCEIRA: TIPOLOGÍA DE PROCESOS PENALES

Lección 14 PROCESOS ORDINARIOS

1. O proceso por delitos graves. 2. O proceso abreviado. 3. O procedemento para o xuízo por delitos leves.

Lección 15 PROCESOS PENAIS ESPECIAIS E CON ESPECIALIDADES

1. O proceso ante o xurado. 2. O axuizamento rápido de delitos e faltas. 3. O proceso de menores. 4. Outros procesos especiais.

PARTE CUARTA: O SISTEMA DE RECURSOS	Lección 16. CONSIDERACIÓN XERAIS. OS RECURSOS INTERLOCUTORIOS 1. O dereito ao recurso no proceso penal. 2. Clases de recursos. 3. Efectos. 4. Recurso de reforma. 5. Recurso de súplica. 6. Recurso de queixa: modalidades da queixa.
	Lección 17. O RECURSO DE APELACIÓN 1. Concepto, natureza, competencia e legitimación. 2. O recurso de apelación contra autos. 3. O recurso de apelación contra sentenzas.
	Lección 18. O RECURSO DE CASACIÓN 1. Concepto, natureza, competencia e legitimación. 2. Resolucións contra as que procede. 3. Motivos de casación. 4. Procedemento.
PARTE QUINTA: A EXECUCIÓN PENAL	Lección 19 A EXECUCIÓN DE PENAL 1. A execución penal. 2. Execución de penas privativas de liberdade. Suspensión da execución. Liberdade condicional. 3. As medidas de seguridade privativas de liberdade. 4. Penas privativas de dereitos e penas accesoriais. 5. Medidas de seguridade non privativas de liberdade. 6. Penas de contido patrimonial. 7. Execución da condena por responsabilidade civil.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	31.5	61	92.5
Seminarios	15.7	33.5	49.2
Probas de tipo test	2.8	0	2.8
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2
Traballos e proxectos	1.5	0	1.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo.
Seminarios	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticarlo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Sesión maxistral	No horario de tutorías fixado polas profesoras e publicado oportunamente polo centro, os estudiantes, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar coas profesoras dudas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.
Seminarios	No horario de tutorías fixado polas profesoras e publicado oportunamente polo centro, os estudiantes, individualmente ou en grupos moi reducidos, poderán consultar coas profesoras dudas e cuestións que se lles susciten en relación cos contidos teóricos da materia ou cos exercicios e casos prácticos propostos.

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de tipo test	Durante o cuadrimestre realizaranse dous probas tipo test, na data indicada polo profesor. A nota media de ambas as probas constituirá o 20% da nota final. Estas probas non liberan materia de face ao exame final. Resultado de aprendizaxe: O coñecemento por parte do estudiante das institucións básicas do proceso penal, así como familiarizarse co funcionamento práctico do mesmo nas súas diversas modalidades procedimentais.	20	A2 B3 C28 D4 B4 C29 D5

Resolución de problemas e/ou exercicios	Na data indicada polo profesor realizarase unha proba de carácter práctico consistente no estudo dun caso. A nota desta proba constituirá o 20% da cualificación final. Resultado de aprendizaxe: O coñecemento por parte do estudiante das institucións básicas do proceso penal, así como familiarizarse co funcionamento práctico do mismo nas súas diversas modalidades procedimentais.	20	A2 B3 C28 D1 A3 B4 C29 D4 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Na data fixada no calendario oficial de exames realizarase un exame, que comprende toda a materia. Resultado de aprendizaxe: O coñecemento por parte do estudiante das institucións básicas do proceso penal, así como familiarizarse co funcionamento práctico do mismo nas súas diversas modalidades procedimentais.	50	A2 B1 C28 D1 A4 B2 C29 D4 A5 B3 D5 B4
Traballos e proxectos	Os estudiantes realizarán un traballo en grupo, que se asignará ao principio do cuadrimestre. Devandito traballo será exposto e debatido nas clases prácticas. Resultado de aprendizaxe: O coñecemento por parte do estudiante das institucións básicas do proceso penal, así como familiarizarse co funcionamento práctico do mismo nas súas diversas modalidades *procedimentales.	10	A2 B4 C28 D3 C29 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Primeira oportunidade (maio/xuño):

O estudiante debe elixir entre un sistema de avaliación continua ou a realización dun exame final.

a) Avaliación continua:

O sistema de avaliación continua consistirá en:

- **Dúas probas teóricas tipo test**, que se realizarán nas datas indicadas ao comezo do cuadrimestre. A nota media obtida nestas probas representará o 20% da cualificación final.
- A realización dun **traballo en grupo**, que será exposto e debatido durante as clases prácticas. A nota obtida no mesmo representará o 10% da cualificación final.

Así mesmo, na avaliación continua valorarase positivamente a participación activa e fundamentada nas clases, nos foros de discusión da materia e noutras actividades organizadas polas docentes responsables da materia.

- A avaliación completarase co **exame final**. Este exame representa o 70% da cualificación final. O exame constará de dous partes: Unha proba teórica escrita sobre toda a materia, que representará o 50% da cualificación final. Unha proba práctica escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 20% da cualificación final. Para superar o exame final e poder sumar a cualificación obtida en avaliación continua, o estudiante terá que aprobar a parte práctica e a parte teórica

A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017.

b) Exame final:

O estudiante que non se someta ao sistema de avaliación continua realizará un exame final. Este exame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de dous partes:

- Unha **proba teórica** sobre toda a materia, que representará o 80% da cualificación final.
- Unha **proba práctica** escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

Para superar o exame e ter a condición de aprobado, o estudiante terá que superar a parte práctica e a parte teórica. É dicir, na proba práctica terá que obter polo menos un 1 sobre 2 e na parte teórica un 4 sobre 8.

A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017.

2. Segunda oportunidade (xullo):

Consistirá para todos os alumnos en un **exame final**. Este exame representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de dous partes:

- Unha **proba teórica** sobre toda a materia, que representará o 80% da cualificación final.
- Unha **proba práctica** escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

Para superar o exame e ter a condición de aprobado, o estudiante terá que superar cada unha dos seus partes, a parte práctica e a parte teórica. É dicir, na proba práctica terá que obter polo menos un 1 sobre 2 e na parte teórica un 4 sobre 8.

A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017.

3. Convocatoria fin de carreira:

Para os estudiantes que se matriculen na convocatoria fin de carreira, o exame escrito representa o 100% da cualificación da materia. O exame constará de dous partes:

- Unha **proba teórica** escrita sobre toda a materia, que representará o 80% da cualificación final.
- Unha **proba práctica** escrita consistente no estudo dun caso. Esta proba representará o 20% da cualificación final.

Para superar o exame e ter a condición de aprobado, o estudiante terá que superar cada unha dos seus partes, a parte práctica e a parte teórica. É dicir, na proba práctica terá que obter polo menos un 1 sobre 2 e na parte teórica un 4 sobre 8. A data e o horario das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016/2017.

Bibliografía. Fontes de información

MORENO CATENA, V., CORTÉS DOMÍNGUEZ, V, **Derecho procesal penal**, última edición,
MONTERO AROCA, J., GÓMEZ COLOMER, J. L., MONTÓN REDONDO, A., BARONA VILAR, S., **Derecho Jurisdiccional III. Proceso Penal**, último edición,
DE LA OLIVA SANTOS, A., ARAGONES MARTÍNEZ, S., HINOJOSA SEGOVIA, R MUERZA ESPARZA, J., TOMÉ GARCÍA,, **Derecho procesal penal**, última edición,
GIMENO SENDRA, V., **Manual de Derecho procesal penal**, última edición,
ASENCIO MELLADO, J. M., **Derecho procesal penal**, última edición,
RAMOS MÉNDEZ, F., **Enjuiciamiento criminal. Undécima lectura constitucional**, última edición,
Aranzadi Westlaw,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Procesos especiais e métodos alternativos de solución de conflictos/O03G080V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Sistema xudicial español e proceso civil/O03G081V01403

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito internacional privado

Materia	Dereito internacional privado			
Código	O03G081V01602			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito privado			
Coordinador/a	Michinel Álvarez, Miguel Ángel			
Profesorado	Michinel Álvarez, Miguel Ángel			
Correo-e	michinel@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	O Dereito internacional privado está formado polo Dereito procesal civil internacional e o Dereito aplicable ás relacións xurídico privadas internacionais			

Competencias

Código

A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C1	CE1 - Coñecer a normativa legal de Dereito internacional privado, nacional, comunitaria e convencional, así como os problemas de aplicación das devanditas normas dado o carácter unitario do ordenamento xurídico.
C2	CE2 - Ser capaz de identificar problemas xurídicos de Dereito internacional privado e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D2	Uso de linguas estranxeiras nas actividades das diferentes materias.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Como resultado da aprendizaxe o alumnado adquire as competencias	A2	B1	C1	D1
	A3	B2	C2	D2
	A4	B4	D3	
	A5		D5	

Contidos

Tema

TEMA 1: FUNDAMENTOS	1. O obxecto, o contido e a estrutura do Dereito internacional privado. 2. As fontes do Dereito internacional privado
TEMA 2: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NO REGULAMIENTO BRUXELAS I (I)	1. Ámbitos de aplicación. 2. Verificación da competencia e admisibilidade da demanda. 3. Competencias exclusivas. 4. Autonomía da vontade. 5. Domicilio do demandado.

TEMA 3: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NO REGULAMENTO BRUXELAS I (II)	1. Normas especiais por razón da materia. 2. Competencias derivadas 3. Medidas cautelares. 4. Litispendencia e conexidade.
TEMA 4: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NO REGULAMENTO BRUXELAS II	1. Ámbitos de aplicación. 2. Normas de competencia en materia de divorcio, separación e nulidade matrimonial. 3. Normas de competencia en materia de responsabilidade parental. 4. Disposicións comúns.
TEMA 5: NORMAS DE COMPETENCIA XUDICIAL INTERNACIONAL NOUTROS REGULAMENTOS COMUNITARIOS E NO DEREITO INTERNO	1. Normas de competencia no Regulamento 4/2009 sobre alimentos. 2. Normas de competencia no Regulamento sobre sucesións. 3. Normas de competencia no Regulamento 1346/2000 sobre procedementos de insolvencia. 4. Normas de competencia xudicial na LOPJ.
TEMA 6: O DESENVOLVIMENTO DO PROCESO CON ELEMENTO ESTRANXEIRO	1. A parte estranxeira no proceso. 2. Os actos procesais afectados polo elemento estranxeiro. 3. O Dereito estranxeiro no proceso.
TEMA 7. RECOÑECEMENTO I EXECUCIÓN.	1. Régimes de recoñecemento. 2. Sistema do Regulamento Bruxelas I. 3. Sistema interno. 4. Régimes especiais por razón da materia. 5. Régimes especiais por razón do tipo de acto.
TEMA 8. PARTE XERAL DO DEREITO APLICABLE	1. Método localizador verus método substancial. 2. Problemas relativos ao suposto de feito. 3. Problemas relativos ao punto de conexión.
TEMA 9. LEI APLICABLE Á PERSOA E ÓS BENS.	1. Lei aplicable ás persoas físicas. 2. Lei aplicable ás persoas xurídicas. 3. Lei aplicable aos bens.
TEMA 10. LEI APLICABLE AO MATRIMONIO E CRISES MATRIMONIAIS.	1. Lei aplicable á celebración do matrimonio. 2. Lei aplicable ao réxime económico matrimonial. 3. Lei aplicable ás crises matrimoniais: o Regulamento Roma III.
TEMA 11. LEI APLICABLE Á FILIACIÓN E ÓS ALIMENTOS.	1. Lei aplicable á filiación. 2. Lei aplicable aos alimentos: o Protocolo da Haxa de 2007.
TEMA 12. LEI APLICABLE ÁS OBRIGACIÓNNS CONTRACTUAIS: O REGULAMENTO ROMA I.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento. 2. Determinación da lei rectora ás obrigacións contractuais. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei rectora.
TEMA 13. LEI APLICABLE ÁS OBRIGACIÓNNS NON CONTRACTUAIS: O REGULAMENTO ROMA I.	1. Ámbito de aplicación do Regulamento. 2. Determinación da lei rectora ás obligacións non contractuais. 3. Problemas de delimitación do ámbito da lei rectora.
TEMA 14. LEI APLICABLE Á SUCESIÓN HEREDITARIA NO REGULAMENTO SOBRE SUCESIÓNNS	1. Regla xeral e autonomía da vontade 2. Ámbito da lei aplicable. 3. Os pactos sucesorios. 4. Lei aplicable á forma. 5. Outras normas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	23.5	23.5	47
Sesión maxistral	47.1	47.1	94.2
Probas de tipo test	1.5	15	16.5
Probas de resposta curta	3.5	42	45.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	12	14
Outras	3.9	3.9	7.8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información disponible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	A atención personalizada ao alumno prestarse polos profesores no horario de titorías fixado polo centro
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada ao alumno prestarse polos profesores no horario de titorías fixado polo centro

Avaliación		Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de tipo test	Probas para avaliação das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...) ás que se refire o punto 2. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Resultado da aprendizaxe: o alumnado adquire as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.	15	A2 A3 A5	B1 B2 C2 B4
Probas de respuesta curta	Probas parciais descritas no punto 3º infra. Poderase realizar algún control deste tipo no marco do punto 2º infra. Resultado da aprendizaxe: o alumnado adquire as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.	60	A2 A3 A5	B1 B2 C1
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo/condiciones establecido/as polo profesor. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. Ver punto 2 infra.	15	A3	B4 C2 D5
Outras	Valórase a asistencia a clase e a participación do alumnado nas distintas actividades, debates ou exposicións. Rexístrase a asistencia para evidenciar a adquisición das competencias como resultado da aprendizaxe.	10	A4	D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. Valórarse a asistencia a clases teóricas e prácticas, ata un 10% da cualificación final. Para obter tal valoración é necesario acudir como mínimo ao 85% das mesmas.

2.- Realizaranse diversos controis teórico-prácticos non liberatorios ao longo do curso e que, convxuntamente, suporán o 30% da cualificación fiinal.

3.- Haberá, ademais dos anteriores, tres exames parciais que suporán o 60% da cualificación total, liberatorios se se aproban, podendo ser orais ou escritos, segundo indique o profesor. Para seguir en avaliación continua o alumnado debe aprobar o primeiro deles.

4.- O alumnado que non desexe, ou non poida seguir o sistema de avaliação continua descrito, poderá presentarse a un exame final único teórico-práctico que suporá o 100% da cualificación (50% parte teórica, 50% parte práctica). A parte teórica poderá ser oral ou escrita, segundo indique o profesor. Este sistema aplicarase tamén na convocatoria extraordinaria de fin de carreira.

EXAMES: As datas e horarios das probas de avaliação das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliação aprobado pola Xunta de Facultade para o curso 2016-17 publicadas en www.dereito.uvigo.es e de acordo co cronograma da materia.

O alumnado que, a xuízo do profesor, non respecte os compromisos éticos adquiridos coa Universidade de Vigo, no referente á realización de probas, quedará automaticamente excluído da avaliação continua, sen prexuízo doutras actuacións ás que puidese dar lugar a súa conduta.

Bibliografía. Fontes de información
Garcimartin Alférez, F.J., Derecho internacional privado , última edición,
Fernández Rozas, J. C., Derecho internacional privado , última edición,
Calvo Caravaca, A. L., Derecho internacional privado , última edición,
aa. vv., Legislación básica de Derecho internacional privado , última edición,

Debido á importante reforma acaecida en xullo de 2015, os manuais e lexislacións básicas que manexe o alumnado deben estar actualizados. O resto de materiais proporcionarase ao alumnado a través de FAITIC.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Introducción ao dereito civil e dereito da persoa/O03G081V01203
Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301
Dereito civil II. Dereitos reais/O03G081V01404
Dereito da Unión Europea/O03G081V01304
Sistema xudicial español e proceso civil/O03G081V01403
Dereito civil III. Familia e sucesións/O03G081V01501
Dereito mercantil I/O03G081V01502

Outros comentarios

Téngase en conta que os contidos previstos no apartado correspondente desta guía docente desenvolven os descriptores básicos da materia incluídos na memoria do grao en Dereito, sendo a correspondencia entrambos como segue:

- Identificación dos presupostos, obxecto, contido e funcións básicas do Dereito internacional privado (Tema 1 Subtema 1)
  - Procedementos de producción xurídica (Tema 1 Subtema 2)
  - Análise dos problemas de competencia xudicial internacional (Temas 2 a 5)
  - Eficacia no foro de actos e resolucións estranxeiras (Tema 7)
  - Análise da problemática de Dereito aplicable. Técnicas normativas e problemas de aplicación da norma de conflito (Tema 8)
  - Réxime do proceso con elemento estranxeiro (Tema 6 Subtemas 1 e 2)
  - Asistencia xudicial internacional (Tema 6 Subtema 3)
  - Dereito civil internacional (Temas 9 a 14)
-

DATOS IDENTIFICATIVOS

Dereito financeiro e tributario I

Materia	Dereito financeiro e tributario I			
Código	O03G081V01603			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 9	Sinale OB	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dereito público especial			
Coordinador/a	Fernández López, Roberto Ignacio			
Profesorado	Fernández López, Roberto Ignacio Siota Álvarez, Mónica			
Correo-e	rfernandez@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	O "Dereito Financeiro e Tributario I" é unha materia que ten por finalidade o estudo da ordenación xurídica dos ingresos e gastos públicos, así como das relacións xurídicas que xorden entre a Administración e os particulares. A materia obxecto de estudo estrutúrase en tres grandes apartados. Dun lado, o primeiro apartado serve de introdución ao estudo do Dereito Financeiro, destacando a análise das fontes desta rama xurídica e do poder financeiro nos tres niveis de Facenda (Estado, Comunidades Autónomas e Corporacións Locais). Un segundo apartado dedica especial atención ao dereito orzamentario, é dicir, ao estudo xurídico do ciclo do gasto público. Por último, o terceiro apartado corresponde coa denominada "Parte xeral" do Dereito Tributario, a cal -á súa vez- enfóntase por separado ao estudo do tributo e a obrigación tributaria, á interpretación e aplicación dos tributos, ao dereito sancionador tributario e, finalmente, á revisión dos actos administrativos tributarios, contidos todos eles cuxo coñecemento resulta imprescindible antes de abordar a "Parte especial" do Dereito Tributario ("Dereito Financeiro e Tributario II"), que completa a formación do estudiantado no que atinxo ás materias obligatorias de Dereito Financeiro.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saibam aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrar por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B2	Coñecer as distintas manifestacións do Dereito na súa evolución histórica e na súa realidade actual
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C18	CE24 - Coñecer o modelo de distribución do poder financeiro en España, así como os ingresos públicos (en especial, os tributos: os seus elementos esenciais e os procedementos de aplicación) e as normas que rexen o gasto público.
C19	CE25 - Saber interpretar e aplicar as normas do ordenamento xurídico financeiro
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D3	Capacidade para a toma de decisións de forma autónoma e independente de liderado e capacidade para o traballo cooperativo en equipo, como habilidades nas relacións interpersoais que favorezan a eficacia interpersoal.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Como resultado da aprendizaxe, o alumnado adquire as competencias descritas, particularmente	A1	B1	C18	D1
as indicadas como específicas da materia.	A2	B2	C19	D3
	A3	B3		D4
	A4	B4		D5
	A5			

Contidos

Tema

PRIMEIRA PARTE: INTRODUCIÓN AO ESTUDO DO DEREITO FINANCIERO.	1.- O Dereito Financeiro. Concepto e contido. 2.- As fontes do ordenamento financeiro. 3.- Os principios constitucionais de xustiza no ordenamento financeiro. 4.- O poder financeiro en España. 5.- A aplicación e interpretación das normas financeiras. 6.- O obxecto da actividade financeira. Aspectos xurídicos. 7.- A Débeda Pública.
SEGUNDA PARTE: DEREITO ORZAMENTARIO.	8.- O Dereito Orzamentario. Concepto. Os principios orzamentarios. 9.- Contido e efectos xurídicos do Orzamento. 10.- Fases do ciclo orzamentario. Elaboración, aprobación e execución do Orzamento. 11.- Os orzamentos das Comunidades Autónomas, Entidades Locais, Entes Institucionais e Seguridade Social. As subvencións. 12.- O Orzamento da Facenda da Unión Europea. 13.- O control do Orzamento.
TERCEIRA PARTE: DEREITO TRIBUTARIO. PARTE XERAL.	14.- Os principios constitucionais en materia tributaria. 15.- A obrigación tributaria. O tributo. 16.- Clases de tributos. 17.- O feito imponible. 18.- As obrigacións subsidiarias e accesorias. 19.- Suxitos da obrigación tributaria. 20.- A capacidade no ámbito tributario. 21.- A cuantificación da obrigación tributaria. 22.- Réximes de determinación de bases imponíbles. Cota e débeda tributaria. 23.-Extinción da obrigación tributaria. 24.- A aplicación dos tributos. Asistencia e información aos contribuíntes. 25.- A proba. A obrigación de proporcionar información. 26.- O procedemento de xestión. 27.- A Inspección dos tributos. 28.- A recadación. O período executivo. 29.-Infraccións e sancións tributarias. O procedemento sancionador. 30.- A revisión de actos administrativos tributarios.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	47.1	92.3	139.4
Seminarios	30.2	51.2	81.4
Probas de resposta longa, de desenvolvimento	1	0	1
Probas de resposta curta	2	0	2
Outras	1.2	0	1.2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesorado dos contidos estruturais e esenciais da materia
Seminarios	Análise de contidos específicos. Resolución de supostos prácticos. Exposición oral polo estudiantado e/ou presentación escrita sobre un tema proposto polo profesorado

Atención personalizada

Metodoloxías Descripción

Sesión maxistral	Atenderanse e resolveranse dúbihdas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias previstas no apartado correspondente desta guía docente.
Seminarios	Atenderanse e resolveranse dúbihdas do alumnado respecto dos contidos, actividades e/ou exercicios que se propuxeron para adquirir as competencias previstas no apartado correspondente desta guía docente.

Avaliación		Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Probas de resposta longa, de desenvolvemento		<p>Proba final que consta de dúas partes: unha práctica escrita (na que o/a alumno/a terá que demostrar a adquisición das competencias esenciais da materia) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia).</p> <p>Para os/as alumnos/as que se sometan ao sistema de avaliação continua, esta proba representará o 70% da súa nota final.</p> <p>Para os/as alumnos/as que NON se sometan a avaliação continua, ou que queden excluídos do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os/as alumnos/as de avaliação continua.</p> <p>A través das probas de resposta longa, ou de desenvolvemento, avaliaránse como resultados da aprendizaxe as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.</p>	70	A1 B1 C18 D1 A2 B2 C19 D5 A4 B3 A5 B4
Probas de resposta curta		<p>Nos seminarios realizaranse probas de resposta curta e tipo test exclusivamente aos/as alumnos/as que se sometan ao sistema de avaliação continua. A nota media dos distintos exames constituirá o 20% da nota final dos/as devanditos/as alumnos/as.</p> <p>A través das probas de resposta curta avaliaránse como resultados da aprendizaxe as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.</p>	20	A1 B1 C18 A2 B2 C19 A4 B4
Outras		<p>Nos "Seminarios" das clases presenciais tamén se proporá ao alumnado a realización de distintas actividades: casos prácticos, exposición oral dun tema, presentación escrita dun traballo, tarefa colaborativa na aula, etc. Estas actividades só serán avaliadas para os/as alumnos/as que se sometan a avaliação continua. Ademais, valorarase especialmente a participación activa do estudiantado tanto nas clases maxistrais como nos devanditos "Seminarios". Ditas actividades suporán o 10% da cualificación final.</p> <p>A través de ditas actividades avaliaránse como resultados da aprendizaxe as competencias descritas, particularmente as indicadas como específicas da materia.</p>	10	A1 B1 C18 D1 A2 B2 C19 D3 A3 B3 D4 A4 B4 D5 A5

Outros comentarios sobre a Avaliación

O temario que figura no apartado de contidos constitúe unha versión resumida das leccións que serán obxecto de exame. Oportunamente, a comezo do cuadrimestre académico, proporcionaráselle ao alumnado un temario más detallado cos epígrafes que conforman cada lección.

Primeira oportunidade de exame

- 1.- Ao comezo do cuadrimestre, o/o alumno/a deberá manifestar a súa intención de acollerse ao sistema de avaliação continua. A tal fin, os profesores da materia proporcionaranlle un documento que o/o alumno/a deberá cubrir e asinar nun determinado prazo.
- 2.- O/o alumno/a que se acolla ao sistema de avaliação continua, entregando o documento sinalado no punto anterior, será avaliado conforme aos criterios que se indicaron máis arriba: proba final (70%), probas de resposta curta ou tipo test (20%) e outras (10%). Na proba final, o exame de teoría e oral suporá o 80% da cualificación e o práctico, por escrito, suporá un 20%. En todo caso, o/o alumno/a deberá alcanzar unha cualificación mínima de 4 sobre 10 na proba final para que se lle teñan en conta as cualificacións obtidas mediante o sistema de avaliação continua. A mencionada proba final realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017.
- 3.- Para os/as alumnos/as que NON se sometan a avaliação continua, ou que queden excluídos/as do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os/as alumnos/as de avaliação continua.

Segunda oportunidade de exame

- 1.- No exame de xuño/xullo só se realizará unha proba final, que constará de dous partes: unha práctica escrita (na que se resolverán un ou varios casos prácticos) e unha teórica oral (na que se formularán distintas preguntas sobre o temario da materia). A citada proba final realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade para o curso 2016-2017.

2.- Os/as alumnos/as que se someteron ao sistema de avaliación continua conservarán a nota que obtivesen no curso.

3.- Para os/as alumnos/as que NON se sometan a avaliación continua, ou que queden excluídos/as do devandito sistema, a súa cualificación estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico oral e o 30% da cualificación obtida no exame práctico escrito, sendo este último diferente ao que realicen os/as alumnos/as de avaliación continua.

Advertencia específica para os/as alumnos/as que concorran á convocatoria Fin de Carreira

No exame de Fin de Carreira non se terá en conta a nota de avaliación continua que o alumnado, no seu caso, obtivese no curso académico anterior. A súa nota final estará integrada polo 70% da cualificación obtida no exame teórico e o 30% da cualificación obtida no exame práctico. O exame de Fin de Carreira realizarase na data, lugar e hora especificados no calendario oficial aprobado para ese efecto pola Xunta de Facultade.

Advertencia específica para os/as alumnos/as que soliciten ser examinados/as por Tribunal (só para alumnado que se ache en 4ª matrícula e seguintes)

O exame constará de dous partes (práctica e teórica) e será exclusivamente escrito.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica.-

- FERREIRO LAPATZA, J.J.: *Instituciones de Derecho Financiero y Tributario, Primera y Segunda Parte*, Marcial Pons, Madrid-Barcelona, última edición.

Bibliografía complementaria.-

- PÉREZ ROYO, F.: *Derecho financiero y tributario. Parte General*, Civitas, Madrid, última edición.
- MARTÍN QUERALT, J.; LOZANO SERRANO, C.; TEJERIZO LÓPEZ, J.M.; y CASADO OLLERO, G.: *Curso de Derecho financiero y tributario*, Tecnos, Madrid, última edición.
- PITA GRANDAL, A.M. (Coordinadora): *Textos y casos prácticos de Derecho Financiero y Tributario*, Segunda edición, Tórculo Edicións, Santiago de Compostela, 2001.
- BAYONA DE PEROGORDO, J. J. y SOLER ROCH, M. T.: *Materiales de Derecho Financiero*, Librería Compás, Alicante, última edición.
- CALVO ORTEGA, R.: *Curso de Derecho Financiero. I Derecho tributario. Parte General*, Civitas, Madrid, última edición.
- CALVO ORTEGA, R. (Dir.): *Comentarios a la Ley General Tributaria*, 2ª edición, Civitas-Thomson Reuters, Navarra, 2009.
- ESEVERRI MARTÍNEZ, E. y LÓPEZ MARTÍNEZ, J.: *Temas prácticos de Derecho financiero. Parte general*, 6ª edición, ed. Comares, Granada, 2000.
- PITA GRANDAL, A. M.: *La prueba en el procedimiento de gestión tributaria*, Marcial Pons, Madrid-Barcelona, 1998.
- FERNÁNDEZ LÓPEZ, R. I.: *La comprobación de hechos por la Inspección de los tributos*, Marcial Pons, Madrid-Barcelona, 1998.
- RUIZ HIDALGO, C.: *La responsabilidad tributaria en el alzamiento de bienes*, Marcial Pons, Madrid-Barcelona, 2009.
- ANEIROS PEREIRA, J.: *Las sanciones tributarias*, Marcial Pons, Madrid-Barcelona, 2005.
- MULEIRO PARADA, L. M.: *La determinación objetiva: IRPF e IVA*, Marcial Pons, Madrid-Barcelona, 2009.
- SIOTA ÁLVAREZ, M.: *Analogía e interpretación en el Derecho tributario*, Marcial Pons, Madrid-Barcelona, 2010.

Para a realización dos Seminarios proporcionarase bibliografía específica.

Lexislación.-

- Utilizarse un compendio de textos legais da parte xeral do Dereito Financeiro e Tributario, que poderá ser de calquera das editoriais xurídicas coñecidas (Thomson-Aranzadi, Tecnos, La Ley, Civitas, Lex Nova, Comares, McGraw-Hill, etc.), sempre que sexan edicións actualizadas a setembro de 2016.

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito mercantil I/O03G081V01502

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Dereito: Dereito constitucional I/O03G081V01103

Dereito: Dereito constitucional II/O03G081V01204

Dereito: Introdución ao dereito civil e dereito da persoa/O03G081V01203

Dereito: Teoría do dereito/O03G081V01102

Dereito administrativo I/O03G081V01401

Dereito civil I. Obrigas e contratos/O03G081V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS

Xurisdiccion contenciosa-administrativa e social

Materia	Xurisdiccion contenciosa-administrativa e social			
Código	O03G081V01604			
Titulación	Grao en Dereito			
Descriptores	Creditos ECTS 6	Sinale OP	Curso 3	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dereito público Dereito público especial			
Coordinador/a	Bustillo Bolado, Roberto Orlando González Gil, Eduardo			
Profesorado	Bustillo Bolado, Roberto Orlando González Gil, Eduardo			
Correo-e	rbustillo@uvigo.es egongil@gmail.com			
Web				
Descripción xeral	A materia "Xurisdiccion contencioso-administrativa e social" estrutúrase en dous bloques dedicados, respectivamente, á análise das ordes xurisdiccionais contencioso-administrativa e social. Para ese efecto, examinaranse as competencias e estrutura das citadas ordes, así como as actuacións a desenvolver ante as mesmas no marco dos procesos propios de cada unha.			

Competencias

Código

A1	Que os estudiantes demostren posuér e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vanguarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudiantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudiantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudiantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudiantes desenvolvan aquellas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
B3	Ser capaz de utilizar os principios e valores constitucionais como ferramenta de traballo da interpretación do dereito e desenvolver dialéctica xurídica
B4	Ser capaz de identificar problemas xurídicos e abordar a súa solución de modo interdisciplinar
C85	CEI 38 - Coñecer a utilidade e o funcionamento das Xurisdiccion Contencioso-administrativa e Social.
C86	CEI 39 - Adquirir unha formación básica que facilite no futuro o desenvolvemento profesional de actividades en ou ante órganos xudiciais das ordes Contencioso-administrativo e Social.
D1	Capacidade de análise e síntese para a elaboración e defensa de argumentos, así como, organización, planificación e utilización do tempo ante situacións de presión.
D4	Capacidade de comportarse de maneira ética e con responsabilidade social como cidadán e como profesional, respectando a diversidade e multiculturalidade.
D5	Ser capaz de resolver problemas e interpretar datos derivados da realidade en relación co seu significado e relationalos coas distintas ramas do ordenamento xurídico.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Coñecer, comprender, interpretar e analizar críticamente as ordes xurisdiccionais contencioso-administrativa e social.	A1	B1	C85	D1
	A2	B3	C86	D4
	A3	B4		D5
	A4			
	A5			

Contidos

Tema

BLOQUE I. XURISDICIÓN CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVA	1.1.- O control xurisdiccional da Administración 1.2.- Evolución histórica 1.3.- Extensión e límites da xurisdicción contencioso-administrativa 1.4.- Órganos xudiciais e competencia
TEMA 1. CONTROL DA LEGALIDADE DA ACTIVIDADE ADMINISTRATIVA E ORDE XURISDICCIONAL CONTENCIOSA-ADMINISTRATIVO	
TEMA 2. ASPECTOS PROCESAIS DO CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVO	2.1.- As partes 2.1.1.- Capacidad procesual 2.1.2.- Lexitimación 2.1.3.- Representación e defensa 2.2.- O obxecto 2.2.1.- Actividade administrativa impugnable 2.2.2.- Pretensiones das partes 2.2.3.- Acumulación 2.3.- Medidas cautelares.
TEMA 3. PROCEDIMENTOS CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVOS	3.1. Procedemento ordinario 3.1.1.- Interposición 3.1.2.- Reclamación do expediente e emprazamento dos interesados 3.1.3.- Alegacións previas, demanda e contestación 3.1.4.- Proba, vista e conclusións 3.1.5.- Sentenza 3.1.6.- Outros modos de finalización do procedemento 3.2.- Procedemento abreviado 3.3.- Procedementos especiais 3.3.1.- Procedemento especial en materia de dereitos fundamentais 3.3.2.- Cuestión de ilegalidade 3.3.3.- Suspensión previa de actos ou acordos
TEMA 4. RECURSOS CONTRA PROVIDENCIAS, AUTOS, SENTENZAS E DILIXENCIAS DE ORDENACIÓN	4.1.- Recursos ordinarios e extraordinarios: concepto e características 4.2.- Recurso de apelación 4.3.- Recurso de casación 4.4.- Recurso de casación para a unificación de doutrina 4.5.- Recurso de casación en interese de lei 4.6.- Recursos contra autos, providencias e dilixencias de ordenación
TEMA 5. EXECUCIÓN DE SENTENZAS.	
BLOQUE II. O PROCESO LABORAL	
TEMA 1. A ORDE XURISDICCIONAL SOCIAL	1. Concepto e fontes reguladoras.- 2. Competencias da orde Xurisdiccional social.- 2.1. Materias incluídas.- 2.2. Delimitación competencial fronte a outras ordes da xurisdicción.- 3. O exercicio das accións laborais e a Lei Concursal: competencias atribuídas ao xuíz do concurso no campo laboral.- 4. Planta e regras de competencia funcional e territorial.- 4.1. Os xulgados do social.- 4.2. As salas do Social dos Tribunais Superiores de Xustiza.- 4.3. A Sala do Social da Audiencia nacional.- 4.4. A Sala do Social do Tribunal Supremo.- 5. O Tribunal Constitucional: cuestión de inconstitucionalidade e recurso de amparo.- 6. Referencia á competencia xudicial internacional da orde social.
TEMA 2. O DESENVOLVEMENTO DA ACTIVIDADE XURISDICCIONAL	1. Principios informadores do proceso laboral.- 2. As partes do proceso.- 2.1. Capacidad para ser parte.- 2.2. Capacidad procesual.- 2.3. Lexitimación.- 2.4. Postulación.- 3. Pluralidade de partes: litisconsorcio e intervención procesual. Referencia á intervención do Fondo de Garantía Salarial.- 4. Os actos procesuais.- 4.1. Das actuacións procesuais.- 4.2. Presentación de escritos.- 4.3. Resolucións e dilixencias de ordenación.- 4.4. Actos de comunicación.- 5. Clases de procesos.
TEMA 3. O PROCESO LABORAL COMÚN	1. Prescripción e caducidade das accións.- 2. Fase *preprocesal.- 2.1. Conciliación ou mediación previa. Laudos arbitrais- 2.2. Reclamación administrativa previa (remisión).- 3. Inicio, desenvolvemento e conclusión do proceso.- 3.1. Actos preparatorios.- 3.2. Demanda.- 3.3. Fase de admisión e medidas *precautorias.- 3.4. Citación das partes e conciliación xudicial.- 4.5. Xuízo e práctica de probas. Dilixencias finais- 4.6. Conclusións e sentenza.- 5. Referencia a supostos de acumulación: de accións, de procesos.- 6. O proceso *monitorio.
TEMA 4. MODALIDADES PROCESAIS I	1. Procesos de despedimento disciplinario e de impugnación de sancións.- 2. Procesos derivados da extinción do contrato de traballo por causa obxectivas, por despedimento colectivo e outras causas de extinción.- 3. Procesos especiais por vacacións, materia electoral, mobilidade xeográfica, modificacións substanciais de condicións de traballo e dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral recoñecidos legal ou convencionalmente.

TEMA 5. MODALIDADES PROCESUAIS II

1. Procesos especiais en materia de Seguridade Social.- 2. Do procedemento de oficio e do de impugnación de actos administrativos en materia laboral e de Seguridade Social non prestacionais.- 3. Do proceso de conflitos colectivos.- 4. Da impugnación de convenios colectivos.- 5. Das impugnacións relativas aos estatutos dos sindicatos e das asociacións empresariais ou a súa modificación.- 6. Da tutela dos dereitos fundamentais e liberdades públicas.

TEMA 6. MEDIOS DE IMPUGNACIÓN E EXECUCIÓN DE SENTENZAS

1. Medios de impugnación.- 1.1. Recursos contra providencias, autos, dílixencias de ordenación e decretos: recurso de reposición e recurso de queixa.- 1.2. O recurso de suplicación.- 1.3. O recurso de casación.- 1.4. O Recurso de casación para a unificación de doutrina.- 1.4. Remedios e recursos contra sentenzas firmes: audiencia ao demandado rebelde, nulidade de actuación, erro xudicial, revisión de sentenzas e recurso de amparo (remisión).- 2. Execución de sentenzas.- 2.1. Execución provisional e ejecución definitiva.- 2.2. Execucións dinerarias.- 2.3.- Execucións con especialidades: execución das sentenzas firmes de despedimento; execución de sentenzas firmes fronte a entes públicos; execución provisional de sentenzas condenatorias en materia de Seguridade Social; execución provisional de sentenzas condenatorias recaídas noutros procesos.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Estudo de casos/análises de situacións	15	20	35
Tutoría en grupo	2	6	8
Sesión maxistral	35.5	29.5	65
Probas de tipo test	1	20	21
Probas de resposta curta	1	20	21

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descripción
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.
Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudiante.

Atención personalizada**Metodoloxías Descripción**

Tutoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
------------------	--

Avaliación

	Descripción	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Estudo de casos/análises de situacións	Proba en que se expón unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións, da situación, etc. Valoración da participación activa na aula. Resultados da aprendizaxe avaliados: Coñecer, comprender, interpretar e analizar críticamente as ordes xurisdicionais contencioso-administrativa e social.	30	A1 B1 C85 D1 A2 B3 C86 D4 A3 B4 D5 A4 A5
Probas de tipo test	Probas para avaliação das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. Resultados da aprendizaxe avaliados: Coñecer, comprender, interpretar e analizar críticamente as ordes xurisdicionais contencioso-administrativa e social.	35	A1 B1 C85 D1 A2 B3 C86 D4 A3 B4 D5 A5

Probas de resposta curta	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia. Resultados da aprendizaxe avaliados: Coñecer, comprender, interpretar e analizar críticamente as ordes xurisdicionais contencioso-administrativa e social.	35	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4	C85 C86 D5	D1
--------------------------	--	----	----------------------------	----------------	------------------	----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Los exámenes se realizarán en la fecha, hora y lugar señalados en el calendario aprobado por la Junta de Facultad para el curso 2016-2017.

1. SISTEMA DE EVALUACIÓN CONTINUA:

La evaluación de la materia o nota final será, en el marco de dicho sistema de evaluación, el resultado de la suma de las calificaciones alcanzadas en las siguientes pruebas obligatorias:

A. Evaluación de la participación activa (30% de la nota final)

Bloque I (15%): Se tendrá en cuenta a asistencia "activa" (asistencia + participación). Se valorará especialmente el esfuerzo y el interés de los/los estudiantes sin que, en ningún caso, se reconozca valor alguno a la mera asistencia. Para poder tener acceso a la evaluación continua, es requisito previo imprescindible subir al inicio del curso una foto actualizada en la ficha del apartado "usuarios" de la plataforma TEMA. Los/los estudiantes que lo deseen podrán voluntariamente realizar pequeños trabajos o lecturas de biografía especializada tutelados o guiados por el profesor. En todo caso, las/los estudiantes pueden voluntariamente renunciar a la evaluación continua y confiar el 100% de su calificación en este Bloque I al examen sin más que hacerlo constar de forma expresa y firmada en el propio examen.

Bloque II (15%): El/la alumno/a que opte por el sistema de evaluación continua, **deberá acreditar como requisito para acceder a ser objeto de evaluación continua a la asistencia a un 80% de las clases**. De no acreditar esta presencia mínima, el/la alumno/a quedará **automáticamente excluido** del sistema de evaluación continua, debiendo, por tanto, someterse al sistema de evaluación final. Las faltas de asistencia solo quedarán excusadas en los casos de accidente o enfermedad graves debidamente justificados.

Cumplido el requisito de la asistencia la evaluación de la participación activa versará sobre la exposición y resolución de distintas tareas en el seno de los grupos medianos-casos prácticos, cuestionarios... que serán obligatoriamente entregadas por el/la alumno/a según los plazos previstos en el cronograma previamente facilitado. Además de procederse a la corrección de dichas tareas en el aula, a efectos de calificación de la participación activa, se seleccionará por el profesor una tarea -idéntica para todos- entre todas las expuestas y resueltas por los alumnos.

B. Prueba de respuestas cortas relativa al Bloque I de la materia (35% de la nota final)

Los/las alumnos/las realizarán una prueba de respuestas cortas relativa al Bloque I de la materia, y podrán **utilizar cómo material de apoyo textos legales**. Para superar la materia, el/la alumno/a deberá obtener, en dicha prueba, una nota mínima de 4 sobre 10. En todo caso, si la nota obtenida por el/a alumno/a en esta prueba es superior a 4 pero inferior a 5, la calificación final no podrá exceder de 6. Dicha prueba se realizará en la fecha oficial de examen de la materia.

C. Prueba tipo test relativa al Bloque II de la materia (35% de la nota final)

Los/las alumnos/las realizarán una prueba tipo test: preguntas cerradas de elección múltiple (señalando una respuesta entre un número limitado de posibilidades). La citada prueba tipo test incluirá preguntas de carácter teórico (contenidos propios de las clases magistrales) y de carácter práctico (contenidos propios de grupos medianos), relativas al Bloque II de la materia. Para superar la materia, el/la alumno/a deberá obtener, en dicha prueba, una nota mínima de 4 sobre 10. En todo caso, si la nota obtenida por el/a alumno/a en esta prueba es superior a 4 pero inferior a 5, la calificación final no podrá exceder de 6.

Dicha prueba se realizará en la fecha fijada en el cronograma de la materia, en todo caso al final de la explicación del Bloque II.

Si el/la alumno/a no superara la materia en primera convocatoria, las calificaciones alcanzadas como consecuencia de la evaluación de la participación activa y de las pruebas de respuesta corta o tipo test se conservarán para la convocatoria del mes de julio, examinándose el alumno, en dicha convocatoria, sólo de aquella parte del programa -Bloque I o Bloque II- no superada en primera convocatoria. Sin embargo, el/la alumno/a, si así lo manifiesta, podrá optar por someterse al sistema de evaluación final renunciando a las calificaciones alcanzadas en el marco de la evaluación continua. En la citada convocatoria de julio, la prueba

correspondiente a los contenidos teóricos del Bloque II consistirá, en todo caso, en una prueba de respuestas de desarrollo.

En todo caso, las calificaciones alcanzadas en el marco de la evaluación de la participación activa, en la prueba de respuesta corta y en la prueba tipo test no se conservarán para convocatorias de cursos académicos posteriores. El/la alumno/a deberá entonces someterse a un nuevo proceso de evaluación continua, excepto opción por la evaluación final.

2. SISTEMA DE EVALUACIÓN FINAL:

La evaluación de la materia o nota final será la alcanzada en un único examen a realizar en la fecha oficial, en los siguientes términos:

Bloque I: La misma prueba descrita en el apartado 1.B, que representará un 50% de la calificación final

Bloque II: Constará de las siguientes pruebas:

A. Prueba de respuestas de desarrollo que representará un 40% de la calificación final.

B. Estudio de casos/análisis de situaciones que representará un 10% de la calificación final

Si en este Bloque II se optó por la evaluación continua, no cabe acceder en la misma convocatoria a la evaluación final

3. CONVOCATORIA FIN DE CARREIRA:

En la convocatoria fin de carrera el/la alumno/a será evaluado en un único examen escrito, de carácter teórico y práctico, que representará el 100% de la nota final.

Bibliografía. Fontes de información

MARTÍN REBOLLO, **Leyes administrativas**, Ed. Aranzadi,

BLOQUE I - Xurisdicción Contencioso-administrativa

- BUSTILLO BOLADO, R.: La aplicación de la Ley de Enjuiciamiento Civil en el Contencioso-administrativo, Aranzadi, Cizur menor (Navarra), 2005.
- BUSTILLO BOLADO, R.: Convenios y contratos administrativos: transacción, arbitraje y terminación convencional del procedimiento, 3^a ed., Aranzadi, Cizur Menor (Navarra), 2010.
- BUSTILLO BOLADO, R.: "Tutela judicial, Ley de la Jurisdicción Contencioso-administrativa y práctica forense: viejas dificultades y nuevas propuestas", en Revista de Administración Pública núm. 184, 2011, pgs. 159 ss.
- DE LA SIERRA MORÓN, S.: Tutela cautelar contencioso-administrativa y Derecho europeo, Aranzadi, Cizur menor (Navarra), 2004.
- FERNÁNDEZ TORRES, J.R.: La formación histórica de la Jurisdicción Contencioso-administrativa (1845-1868), Civitas, Madrid, 1998.
- FERNÁNDEZ TORRES, J.R.: Jurisdicción administrativa revisora y tutela judicial efectiva, Civitas, Madrid, 1998.
- GARCÍA DE ENTERRÍA, E./ FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T.R.:Curso de Derecho Administrativo. II, 12^a ed., Civitas, Madrid, 2011.
- GARCÍA DE ENTERRÍA, E.: Las transformaciones de la justicia administrativa: de excepción singular a la plenitud jurisdiccional ¿un cambio de paradigma?, Civitas, madrid, 2007.
- GARCÍA DE ENTERRÍA, E.: La batalla por las medidas cautelares, Madrid, Civitas, 1992.

- GEIS CARRERA, G.: La ejecución de las sentencias urbanísticas, Atelier, Barcelona, 2009.
- MARTIN REBOLLO, L.: Leyes Administrativas, Ed. Aranzadi (Última edición).

BLOQUE II - Xurisdicción Social

Bibliografía básica:

- ALBIOL MONTESINOS, I., ALFONSO MELLADO, C. L., BLASCO PELLICER, A., GOERLICH PESET, J. M., Derecho procesal laboral, Tirant Lo Blanch, última edición.
- MONTERO AROCA, J., Introducción al proceso laboral, Marcial Pons, última edición.
- ALONSO OLEA, M. y CASAS BAAMONDE, Mª E., Derecho del Trabajo, Thomson Civitas, última edición
- MARTÍN VALVERDE, A., RODRÍGUEZ-SAÑUDO GUTIÉRREZ, F. y GARCÍA MURCIA, J., Derecho del Trabajo, Tecnos, última edición

Bibliografía complementaria:

- ALFONSO MELLADO, C. L., La nueva regulación del proceso laboral, Tirant Lo Blanch (Valencia 2011)
- MONEREO PÉREZ, J. L. (Dir.), El nuevo proceso laboral: estudio técnico-jurídico de la Ley de Procedimiento Laboral, Comares (Granada, 2011)
- GARBERÍ LLOBREGAT, J., El nuevo proceso laboral: comentarios a la Ley 36/2011, de 10 de octubre, reguladora de la Jurisdicción Social, Civitas (Navarra, 2011)

Textos normativos:

- Legislación laboral y de Seguridad Social, Tecnos, última edición
- Legislación Social Básica, Thomson Civitas, última edición
- Legislación Laboral y de Seguridad Social, Netbiblio, última edición.
- Legislación Laboral y de Seguridad Social, Aranzadi, Pamplona, última edición.
- Código de la Seguridad Social, Aranzadi, Pamplona, última edición.

Recomendaciones